ता॰र॰
स्प॰
५४

यत्कृत्वाप्यन्नूड्के भक्षनतांबूलमन्यांश्च भक्ष्यद्रव्याण्ययथारुचि मांसमत्स्यदधिक्षीरोद्र
भक्ष्यद्रव्याण्ययथारुचि भक्षान्यशेषभक्ष्याणि भक्ष्याभक्ष्यं चरेत्क्रुपं दिक्कालनियमो॰
नात्र स्थित्यादिनियमो न च जपे कालनियमो नार्चादिष्ववलिष्वपि स्वेच्छानियम
उक्तोऽत्र महामंत्रस्य साधने वस्त्रासनस्थानगेहदेहस्पर्शनादिवारिणः सुगंधिश्वेत
लौहित्यैः कुसुमैरर्चयेद्दलैः बिल्वैर्मरुवकाद्यैश्च तुलसीवर्जितैः शुभैः नायमो
विद्यते शत्रु किंचिद्धर्मो महान्भवेत् स्वेच्छाचारोऽत्र गदितः प्रचरेद्धृष्टमानसः कृ
तार्थं मन्यमानस्तु संतोषाजितमानसः इत्याचारपरः श्रीमान्जपपूजादितत्परः
पालकः कुलतत्त्वानां परतत्त्वे प्रलीयते उदिताकृतिरानंदमयः संसारमोचनः अणि
माद्यष्टसिद्धीनामाश्रयः साधको भवेत् इति महाचीनक्रमः रहस्यान्तरं तदङ्के गोप्य
वाक्ये पृथ्वीऋत्नमतीविद्यसहस्रं यदि नित्यशः तदा वादीश्वसिद्धो तद्धृतः दिति
नले विशेत् नित्यशः एकोनपंचाशादितया वज्जपेदित्यथः पृथ्वीऋत्नमतीमत्याद्यं
गुरुम्वावादवगंतव्यं पर्वते हस्तमारोप्य निर्भयो यतिमानसः कवितालभमंतेसौ

५७

57

पिअमृततेवगाछति अथनीलतंत्रे पद्मेदृष्ट्वातथाविंवेखंजनेशिखरेतथा चामरेरति
विंवतिलपुष्पेसरोरुहे त्रिसूत्रेवीत्सजनमात्रप्रातश्चोगुरुभावतः समवन्कुलदेवश्चकुल
द्रुमगतस्तुविः अश्मतरोर्महापद्मेदेवीध्यात्वायथाविधि तत्रस्थाधारसौरेणतर्पयेन्मा
तृकाननै सभवेत्साधकश्रेष्ठोमातृणांचभवेत्प्रियः महावीनद्रुमलतावेष्टितःसाध
कोत्तमः रात्रौयधिजपेन्मंत्रंसैनकल्पलताभवेत् तिथिक्रमेणसंख्याभिर्लताभिर्वे
ष्टितोयदि तदामासेनसिद्धिःस्यात्सहस्रजपमानतः अष्टम्यांवचतुर्दश्यांद्विगुणंयदि
दृश्यते तदैवमहतीसिद्धिर्देवानांशामपिदुर्लभा महावीनद्रुमेवीजेलिखित्वाकुंकुमे
नव तत्पार्श्वेसाध्यमालिख्यताडयेद्दृष्टिहष्टिभिः तत्रगच्छतिमाकामायत्रतत्रोपलभ्य
ते महावीचद्रुमरसेनाक्तपिंडंविधायव यत्रान्नादीयतेदेवीसोविरान्मृत्युमर्हति म
हावीनद्रुममूलेमज्जाभिःविल्वपत्रकं सहस्रंदेविहुत्वाभ्यर्च्यश्मशानेसाधकोत्तमः
तदाराज्यमवाप्नोतियदिसानपलायते तस्यापिषोडशांशेनकलांनार्हतितेशवाः
शवासनाधिकफलंलतागृहप्रवेशने एवंभूतःसदादेविसाधकोभवदुर्लभः य

याकयाचिन्मुद्रयावायः कोपिपश्चद्दर्पणे एतत्प्रकाशनाद्देविमृत्युर्भवतिनान्यथा
एतत्साधकनिंदोवाएतर्मंत्रस्यवापुनः महाभूतगणैः सार्द्धंतस्यसर्वंहराम्यहं योगि
नीचक्रसहितंबैचतद्द्भयकारिणी अथप्रयोगांतरं तडकेकुमारीतंत्रे प्रविष्टेसकले
मद्देवासनाथेबकुत्स्तिना वासनाकुत्सितायावज्ञातावद्देवताप्रिय वासनायाविह
र्म्यर्थंदिवसेगंसमाश्रयेत् दिव्यदर्शनमात्रेणतत्क्षणात्तन्मयोभवेत् अथवावाधरे
स्पृष्ट्वाथवास्तनमंडले अथवायोनिमध्येचहस्तेदत्वाजपेन्मनुं इतकालात्समा
रभ्ययावद्दतंतरंभवेत् तावल्लक्षाणिरातंकः सर्वसिद्धीश्वरोभवेत् इति अथासारस्वत
प्रयोगाः तडकेफेत्काकारीये जिह्वायान्यसनादेवमूकोपिसुकविर्भवेत् अस्यायमर्थ
जिह्वाग्रुध्यामस्वेहस्तमारोप्यजपेत्इत्यर्थः अथवावालसंस्कारेमधुलाजाभ्यांलिखे
दितिकेचित् वस्तुनस्तुतेजोरूपोजिह्वायांभावनादितिन्यसनार्थं तडकेवीरतंत्रे जि
ह्वायांभावयेद्यस्तुतारिणीं बृहस्पतिसमस्तस्यकविनास्तत्रवर्जिता नीलतंत्रे ब्राह्मेमु
हूर्तेचोत्थायकृत्वावश्यस्तुसंयतः जिह्वायांभावयन्विद्यांतेजोरूपंजपेत्स्वयीः अमृतस्य

दनानस्यवाणी सर्वविद्याभवेत् इति एकवीराकल्पेपि प्रतिविद्यांविभाव्यैवजिह्वायोदी
प अत्र त्रयः मन्त्राणि त्रुटितानाग्निनो रताः परा समस्तदोषजालेनरहितायेनसुंदरि नि
शिचारोदिवावारः संध्यावारेवपल्लवे दमनेबीजसंकेतंभावसंकेतमेवच ज्ञात्वाप्रबोधये
द्वीरगुरुवक्त्रैवकारणे स्वमेत्यादिमंत्रविद्ययोः स्वापपरिहारमाह निशिचारोवामनाया
वायोर्हृदयःप्राणी तथैवदक्षिणनाड्यावायोः हृदयोदिवाकरः संध्याचारस्तुभयाना
डीप्रवाह उक्तोविसुसंहितायां स्वापकालेनमंत्राणांजपोनर्थप्रदायकः स्वापकालो
वामवाहः प्रबोधोदक्षिणवहः अग्नेयस्यमनोः सौम्यमंत्रस्यैतद्विपर्यय प्रबोधकाले
जानीयादुभयोरपिमंत्रयोः वर्त्मणिवह्निनारात्रिवियत्त्वायाः समीरिता आग्नेयस्यादिमंत्र
स्यभूयिष्ठेतमृतात्वरा एवंवामेत्राग्नेयाः विद्याः सौम्याः प्रकीर्तिता वस्तुतस्तु वा
मवाहीयदावाहदीर्घाणां हृदयस्तदा दक्षिणस्यायदावायुस्तदाहस्वफलप्रदाः
उभयस्थोयदावायुस्तदास्तुरभयप्रदा इति विज्ञानभट्टारकवचनात् एवंवाममार्गो
जीवेउदयस्तुवजसंयोगात्सर्वोविद्याफलप्रदाः एवंदक्षिणसेवमंत्राः रहस्यार्थयोगाद्धि

ता॰र॰
स्य॰
५८

घाजपः स्वरूहवामग एवं हंसयोगादक्षिणगाः पल्लवे यथा स्वतंत्रे आदौ योगो भवेदंते प
ल्लवसंपुटद्वयोः एकांतरितेग्रथितेत्यपि द्विभेदं तत्र टीकाकृत अस्यार्थः आदौ योग इत्यादिश्लोकेन मं
त्रेषु साध्ययोजनप्रकारमुपदिशति एतदुक्तं भवति मंत्रविषयोराद्ये साध्यसा यन्नकर्म
णां योजने संयोगसंज्ञा मंत्रविषययोरंते पूर्वोक्तयोजना पल्लव इति संज्ञा मंत्रविषययोराद्य
तयोः पूर्वोक्तयोजना संपुट इति संज्ञा मंत्रविषययोः प्रत्यक्षराणां वर्णैकैकांतरतोऽन्योन्य
योजयानाग्रथन इति संज्ञा सेतुविशेषं त्रेण अक्षरद्वयांते वा साध्याक्षरमेकं योजयेदित्येकः
प्रकारः साध्याक्षराणां द्वयांतरमंत्राक्षरे योजयेदित्यपरः मंत्रादीनामक्षरद्वयांतरे सा
ध्यादीनामक्षरद्वये योजयेदेषोऽन्यः एवं त्रैविध्यमिति बीजसंयोगो यथा तदुक्तं विमला
तंत्रे प्रणवो मातृकादेवी हृल्लेखेति समृतत्रयं अमृतत्रयसंयोगात् उद्धमंत्रोपि सिध्य
ति अथ रहस्यांतरे तंत्रचूडामणौ नियमः पुरुषोदितेयोन योषित्स्वकथेचन यद्धा
तद्धायेन केन सर्वेषां सर्वतोपि च योषितां ध्यानमात्रेण योगेन सिद्धयः स्युनं संशयः
यथायस्कांतमात्रेण गूढविद्धशिलाचयः स्वयमेव बहिर्याति यथा वा सौरतेजसा

५८

58

सूर्यकान्तः स्फटिकं रौति यथा वा चेन्द्रनेत्रसमा चंद्रकांते द्रावयति यथा वर्षासु वारिदैः जलसेका
भिन्नमाम्रसंपूर्णा प्रवदन्ते दुग्धार्णदीरदाने यथा तृप्ता मातिजायते कुलद्रव्यप्रदानेन यथा प्री
तिस्तु जायते गुरुसेवैकमात्रेण मंत्रसिद्धिर्यथा भवेत् त्रिपुराध्यानमात्रेण भुक्तिमुक्ती यथा भवे
त् महादुर्गाप्रसादेन यथा सिद्धिश्वरो भवेत् गंगास्मरणमात्रेण निष्पापो यायते यथा यथा
कर्षणमात्रेण शिव एव प्रजायते योषिच्चिंतनमात्रेण तथैव वरदायिनी तस्मात्सर्वप्रयत्ने
न दीक्षये त्रिजकौलिकी मिति लंबोदरस्य पौत्रेण कमलाकरसूनुना मूलेरिव शंकरेणायं
सम्यक् रहस्यनिर्णयः इति श्रीमहामहोपाध्याय शंकरेणमाचार्यविरचितायां तारार
हस्यजिणयः षष्ठमः पटलः ६ अथ कुमारिकाकल्पः तडम्कोरुद्रयामले कथयामि नसंदेह
कुमार्याः पूजने शुभे यस्याः पूजनमात्रेण त्रैलोक्यपूजनं भवेत् यत्रकालेन किंचित्स्यात्सु
रासुरमहोरगाः त्रैलोक्यं न तयाहेव तदा जाता कुमारिका आद्या सृष्टिकरी या तु प्रत्यक्षा तामव
त्रिका उमाकलान्तसाजाता सृष्टिहियाभवातरे एकवर्षा भवेत्संध्या द्विवर्षा तु सरस्वती
त्रिवर्षा च त्रिधामूर्तिश्चतुर्वर्षा तु कालिका सुभगा पंचवर्षा तु षड्वर्षा तु उमा भवेत्

ना॰रा॰
स॰
५७

सप्तभिर्मालिनी मात्रा दष्टवर्षा तु ज्विका नवभिः कालसंकर्षी दशभिश्चापराजिता ए

कादशेतु रुद्राणी द्वादशाब्देतु भैरवी त्रयोदशे महालक्ष्मीर्द्विसप्ता पीठमालिका दे त्रशायेच

दशभिषोडशेचर्चिका मता एवंक्रमेण पूज्येत यावत्पुष्पं न विद्यते प्रतिपदादि पूर्णान्ता

वृद्धिभेदेन पूजयेत् महापर्वेषु सर्वेषु विशेषाच्च यवित्रके महानवम्यां देवेशि कुमारीषु

प्रपूजयेत् पिंगलां पूजयेद्यस्तु वाग्भवाद्यैव भक्तिमान् पूजयित्वा तु भक्त्या तः सर्वसंपत्ति

मान् भवेत् ऐं ह्रीं श्रीं ह्रूं ह्रूं एते प्रणवाः सैरिति वेत न्यवीजेउभौ वीजान्तरौ एकैकाभ्यां त्रि

भिश्चैव समस्तैर्नेव वा पुनः नित्य क्रमेण देवेशि पूजये द्विधिपूर्वकं प्रतिदिन्नान् पूजितास्ता

स्तथा शाकंभ महोत्कटं व्याप्य यः सर्व विघ्नानि दुर्निमित्तानि शेमयः ग्रहायक्ताः क्षयं यान्ति भू

तवेताल पन्नगाः ब्रह्मराक्षसा गुह्यकाः प्रेता योगिनी गुह्यडाकिनी महाभयानि डिंभिका उत्पाता

निकुलेश्वरः दुःस्वप्नमपमृत्युश्च अन्येयेयेसमुद्भवा कुमारी पूजनादेव नस्य प्रवमव

जिव अणिमादिनि सिद्धानि पातालेकालिकांजनाः वन्तषंक्ते दिव्य वेतालो भवेत् कुमा

रिकावनात्त ऐंकारे पादशौचने श्रीकारेणाघ्यकं दद्यात्तु येवीजेन चदने शक्तिवीजेन पु॰

५७

ष्पाणि षट्पूर्यां स्थापयेत् ऐं ह्रीं श्रीं ह्रैं ह्रैं सैं ह्रुं सौं कुलकुमारिके विनात् ऐंकारे पादशौव
ने श्रीकारेण एकं दद्यात् तृतीयबीजेन तु वदनं हृदयाय नमः ह्सौः सैं ह्रैं ह्रैं श्रीं ह्रीं ऐं स्वाहा शिरसे
स्वाहा ऐं श्रीं ह्रीं नेत्र शिखायै वषट् ऐं ह्रीं श्रीं ऐं कुलवागीश्वरि कवचाय हुं ह्रीं ऐं अस्त्राय फट् ऐं
सिद्धिं जयाय पूर्ववक्त्राय नमः ऐं जयाय उत्तरवक्त्राय नमः ऐं ह्रीं श्रीं कुब्जिके पश्चिमवक्त्राय
नमः ऐं कालिके दक्षिणवक्त्राय नमः वाग्बीजेन प्रत्योभे मायाबीजे गुणषट्कं श्रीयो बी
जे स्त्रियै नायें ह्रीं बीजेनारिसंदलं भैरवेण तु बीन खड्गतमयपादिभिः कुमारिका स्वहेना
पूतपातत्र कुमारिका अष्टोत्तरशतं वापि एकां कन्यां प्रपूजयेत् पूजिता प्रतिपूज्यन्ते नि
देहं त्यपमानिता कुमारी योगिनी साक्षात् कुमारी सर्वदेवता भूर्भुवो मूर्त्तिरादेका कुमा
रीन्येक पूजिता असुरा डह्नागाश्चैत दुष्टा ग्रहाश्च ये भूतवेतालगंधर्वा डाकिनीयक्ष
राक्षसाः हृदये देवताः सर्वे भूर्भुवस्थैव भैरवा पृथिव्यादेव सर्वाणि ब्रह्माण्डे सचराचरम्
ब्रह्मा विष्णुश्च रुद्रश्च ईश्वरश्च सदाशिव तेऽष्टा सर्वे तुष्टाश्च यस्तु कन्यां प्रपूजयेत् कालाग्नि
शिवपर्यन्तं तथाचर्यादि संस्थितिः सप्तद्वीपाः समुद्राश्च भुवनानि चतुर्दश विधि

युक्तां कुमारीं तु भोजयेद्वै वै भैरवी पायसं तथा धूपं कुंकुमं चैव दनं शुभं भक्तिभावेन सं
पूज्य तदेत्याज्यं निवेदयेत् प्रदक्षिणत्रयं कुर्यात् दादिमध्येषु शुभं भवेत् पश्चाद्वदक्षिणादिया
रजतं स्वर्णमौक्तिकैः विवाहयेन्न स्वयं कन्यां ब्रह्महत्या विनश्यति गोहत्या स्त्रीहत्या च स
र्वं पापं नश्यति मातां चैव पितां चैव भ्रातरश्चैव सर्वतः पेयपेत्तु पुनः सर्वं कन्यादानं प्रका
ल्पयेत् भक्तिमुक्तिफलं चैव न सन्देहो भाग्यं सर्वसंपदः रुद्रलोके वरो नित्यं त्रिनेत्रो भगवा
न् हरिः षष्टिकोटिसहस्राणि अश्वमेधे फलं भवेत् एतत्पठे भवेन्मर्त्यः कन्यां यो वा विवा
हयेत् वालुका सागरे शैये तावदष्टं महेश्वरः एकैकेन समं भुक्त्वा सत्यकल्पगतो ऽपि वा ता
वद्भुञ्जेनि ते भोगान् यावद्बुविर्दिवौकसः कन्यादानं महादानं सर्वदानेषु चोत्तमं दौर्भा
ग्यं नश्यति क्षिप्रं सौभाग्यं च प्रवर्द्धते राजद्वारे लभेत् पूजां राज्यमानः स्वयंवरः सर्वेषां च कु
मारीं च पूजयेत्तु प्रयत्नतः महद्भये समुत्पन्ने कन्यका ष्टौ प्रपूजयेत् तत्क्षणाल्लभते मा
नं सत्यं सत्यं तु भैरवं लंबोदरस्य पौत्रेण कमलाकरसूनुना श्रीलेखशंकरेणायं कुमारीत
त्वनिर्णयः इति श्रीतारारहस्ये श्रीकुमारीपूजनानिर्णयः सप्तमः पटलः अथ पेद्रानीरह

58

सोपि रहस्यपुरश्चरणं लिखितं गोप्यं वै तन्त्रे देव्युवाच महानीलद्रुमं देवि इह चिन्तनं प्रकाशितं
कथयस्व महादेव सर्वसिद्धिप्रदं महत् भैरव उवाच सर्वसिद्धिप्रदं साक्षात्सर्वदेवमनं स्मृतं
सर्वपापहरं देवि सर्वरोगविनाशनं ब्रह्मविष्णुमहेशानां दिक्पालानां च भाविनि भैरवानां
च सर्वेषां गंधर्वाणां च योगिनां स्वस्वसिद्धिप्रदं देवि सर्वेषां मालये महत् नानासिद्धिप्रदं दे
वि वीरसाधनवर्जितं महाबलो महाबुद्धिर्महासाहसिकः शुचिः महास्वच्छो दयावांश्च
सर्वभूतहितेरतः तेषां कृते महादेवि कथितं वीरसाधनं शुक्लपक्षे चतुर्दश्यां पक्षयोरु
भयोरपि कृष्णपक्षे विशेषेण साधयेदन्यथा हितं भौमवारे च संक्रान्त्यां यामे याते च भावि
नि तत्तदभ्यंतरे सम्यक् पूजोपकरणं बलिं सामिषान्नं गुडं छागं सुरां पिष्टकपायसं नाना
फलं च नैवेद्यं स्वस्वकल्पेन साधितं चितास्थाने समानीय सुहृद्भिः शस्त्रपाणिभिः समा
नवयसंपन्नैः साधकोचितनिर्भीःस्वयं वीरतन्त्रेपि शवं वापि चितां वापि नीतागतायथा
स्वं चिता लक्षणं यथा असंस्कारचिताग्राह्या न तु संस्कारसंस्कृता चाण्डालादिषु सं
प्राप्ता केवले शीघ्रसिद्धिदा स्वीयगुरुं सहस्रारे देवताध्यानतत्परः भीतश्चेत्साधकस्त

उच्चतर्दिव्यवस्त्रायुक्ताः नीवेतस्वपंकेशहस्तोसौ भैरवपरिकीर्त्तितः वस्त्रालंकारभूषाभिर्भू
षितः परिकिर्त्तितः वस्त्रातन्मलमंत्रेण प्रोक्षणं यागभूमिषु गुरुपादरजोध्याता गणेश
वटुकान्यथा योगिनीमातृकांश्चैव वायुपादश्चतत्परः येवात्र संस्थिता देवा राक्षसाश्च
भयाश्रिताः पिशाचाः सिद्धयक्षाश्च गंधर्वाप्सरसां गणाः योगिन्यो मातरो भूताः सर्वाश्च
खेचरास्त्रियः सिद्धिदास्मिन्स्तवेत्यत्र तथावमर्दकाः प्रणम्य मनुनानेन पुष्पांजलित्र
येहरेत् श्मशानाधिपतिश्चैव पश्चाश्चैव तु भैरवः महाकालेजपे यत्नात्पूर्वादि दिक्
वत्तुष्टये पाद्यादिभिश्च मंत्रैस्तो बलिं पश्चान्निवेदयेत् शाहूं बीजं ततः पश्चाद् श्मशानाधि
पतइदं श्ममंत्रे सामिषान्नं बलिं गृह्ण ततः परं गृह्णा गृह्णापय हेहे बिंबनिवीद्धगेण
नः कुरु सिद्धिं मे नेभौंत श्रयच्छ स्वाहा यावुक्ते प्रणवाद्येन मन्त्रनाप्रथमो बलिरीरितः
मायांते भैरवात्पश्चाड्यानरकततः परं पूर्ववन्मन्त्रमुच्चार्य दक्षिणे बलिमाहरेत् हूंमं
तेच महाकालान्त्यरपश्चात्पूर्ववदुद्धरेत् पश्चिमे कालदेवाय प्रणवाद्येन दापयेत् शाह्णा
तेकालशाहोंते भैरवेति ततः परं श्मशानाधिपतयेत्येवं पूर्ववच्चोत्तरेभ्यसेत् विनामयेत

तोदयात्तद्बलित्रयमन्त्रकं कालिकालिमहाकालिके घोरदंष्ट्रे निखने गृहाण मे बलिमा
नदेहि सिद्धिमन्त्रकम् । कालिकायै बलिं दत्वा भूतनाथाय दापयेत् प्राह्वाते भूतनाथं ते श्म
नाथिपरन्त्यपि । प्रणवादि नमन्तेन दापयेद् बलिमन्त्रकं कुर्वीत सर्वगणनाथाते वापि पस्य
च श्मशानमस्तके दत्वा पूर्ववच्च समुच्चरेत् पीठमाश्रित्य तस्मिन्नेव वक्रवीरासनं ततः
वीरार्गलेव देवेशि रक्षेदिग्बन्धकल्पयेत् कुर्वेद्युग्मद्वयं देवि मायायुग्मादनन्तरं ह्रिंवस्त्र
वर्मश्यस्त्रान्त वीरार्गलमनुर्मतः अनेन मन्त्रितं लोष्टं दशदिक्षु समास्तरेत् तन्मध्ये भै
रवो देवो न विघ्नैः परिभूयते यदि प्रमादाद्देवेशि साधको भयविह्वलः तत्रैव तैलं स्वयं वह्निं गो
रादिकेनाभिभूयते अर्केडश्रितवाप्यालतं तैलेन निर्मितवर्तिका प्रदीपं तत्र संस्थाप्य अस्त्रं
तत्र प्रपूजयेत् हृन्नेत तस्मिन्महादीपे विघ्नैः अपरिभूयते तद्यथ्ये द्वंद्वमन्त्रेण निर्विनेतु कुलदी
पिनी ततः कल्योक्तविधिना भूतशुद्ध्यादिकं चरेत् षोढां वा न्यासकां वापि विन्यस्य पूज
येत् ततः मन्त्रार्थाने परीभूता जपेन्मन्त्रमनन्यधीः एकान्तरे यदि भवेद्दिक्सहस्रं ततो
जपेत् अन्तरे वाष्टसाहस्रोत्तरे अयुतार्द्धकं ततः परं तु मन्त्रज्ञो गजान्तकसहस्रकं नि

प्राणायांजंपमारभ्यउदयांतंसमाचरेत् जपांतेजपमर्पयेद्वादेहिदेहीतिभाषिते तदापिवबलि
दद्यान्महिषंवापिच्छागलं तदिल्लवीक्षणेकिंन्नवदंपुसमागमः जलादिदुर्गसर्पाणांग
ज्ञानादंष्ट्रिणांतथा पक्षिकीटपिप्राचानांयद्भामनसिस्थितं तत्सर्वंतमवध्यातो
भयेसर्वत्रवर्जयेत् समाप्यस्नायनेदेविदान्तिणेविभवावधि गुरवेगुरुपुत्रायतत्स्य
स्त्रैवापिदापयेत् सम्यक्सिद्धैकमंत्रस्यनामान्यापिविद्यतेक्वचित् बद्धमंत्रवतः पु
सःकाकथारुद्रवमः यतःसर्वत्रदेवेषुगुरुपूजागरीयसी तदग्रेमंत्रतंत्राणांभा
षणंनैवकारयेत् पूजितेगुरुपादेवैसर्वदेवःसाक्षीभवेत् सर्वेषांमंत्रतंत्राणांपितामहो
सदाशिवः अन्यदेवसपर्यावाअस्यदेवस्यकीर्तने गुरुदेवंविनादेविनदग्रेनरकंव्रजेत् शवा
रूढोयदिभवेन्नद्विशोषद्रहोवने शून्यागारेबिल्वमूलेनदीतीरेचतुष्पथे ऊर्द्धं द्वि
वृषादधिकंपूर्ववाप्यन्हडेयदि सप्तमाष्टममासीनगर्भेवायदिवापुनः चांडालाद्य
भिर्मेनेवाणिशीघ्रंसिद्धिफलप्रदं आतीपस्नायपेदादौन्यासजालंसमाचरेत् पीठम
नुंसमालिख्यगंधपुष्पादिभिस्ततः ततोजपात्सर्वमंत्रसर्वसिद्धीश्वरोभवेत् तारंप्राहेश्व

तकायनमीतिमंत्रमुच्चरेत् शवस्नपनमंत्रोयं शवासनमंत्रततः मंत्रानेभ्यवदेशीस्यात्फडं
तेमंत्रईरितः महानीलकुमेंदेवी सर्वसिद्धिप्रदायकं नवकेचित्यवंजंवंगोमयंश्रीतयेमम
सर्वेषांजीवहिनानोजेत्नोवीरसाधने ब्राह्मणंगोमयंत्यक्त्वासाधयेद्वीरसाधने महास
त्वाः प्रशस्तास्तुःप्रयात्नेवसाधने त्वद्गाप्रयोजकान्हणांशस्ताःसर्वसुसिद्धयः भूतभै
रवोपिशवलक्षणमाहः वीरसिद्धिविधानेतुदेवदेवनशाश्वा अस्यविज्ञानमात्रेणमंद
भाग्योपिसिध्यति अहोरात्रेणकालेनहेलयासाधकोत्तमः मंत्रनीत्वागुरोःपार्श्वेगुरुभक्तिप
रायणः मत्रश्रोत्रस्यहन्तेत्रप्राणान्हित्वायपत्नतः मंत्रेवकीलकंकृत्वाकुर्यान्मंत्रपुरःसरम्
पुरश्चरणसंपन्नोवीरसिद्धिसमाचरेत् पुत्रदारधनस्नेहलोभमोहविवर्जितः मंत्रवासाधयिष्या
मिदेहंवापातयाम्यहं प्रतिज्ञामिदृशीकृत्वाबलिद्रव्याणिविन्यसेत् यस्यमंत्रेपडक्षेत्तुस्तांशे
ष्टंचसाधकः स्त्रीवश्यपतितेस्पृष्टममयवर्जंहनेनरं अव्यक्तलिंगनिर्दिष्टंशवंविप्रेतरंहरेत्
नडर्मिलम्तेहहुनपयुषितमेवच स्त्रीजनेवेटशेहूपंसर्वथापविवर्जयेत् इतिशवलक्षणं
मृत्यागोरेअरण्येवाशवंनीत्वाविम्नपयेत् संस्काप्यशवंशय्यायांपुरुषेदिव्यरूपिणं म

ता॰रा॰
स्य॰
६१

स्य हृत्के ततः शवं क्षालयित्वा स्नापयेच्च प्रयत्नतः यदि रक्तं च कतिष्ठेभै र्वा ग्रभयं भवेत्
पलाल वेगकर्वीरजाती खदिरसाह्वकैः तोतूलेवमखिद्विशवं कुर्यादयोम्मे रव स्था
पयित्वा च तत्पृष्ठे चेदनेन विलेपयेत् वाङ्मलौतकयतेवत्रुरस्त्रावियायच मध्ये पद्मं वते द्वे
रे दलाष्टकसमन्विते ततश्चैलेपमजिनं कंबलांतरितं न्यसेत् एनाद्ववसनियौ च वद्येचा॰
न्तरमायके संस्थाप्य शवमभ्यर्च्य ततश्चारोहणं विशेत् कपाणं पादतले दत्वा शवकेशा
न्प्रसार्य च हृदि निबध्य जटिकां नदवस्त्रहपिंणी तस्य देवस्य संप्रज्य पेठेद्दृत्वा नसंमत्रं ॐ
वर्णाभव देवेश सिद्धिसिद्धिकृतालवरे महस्तत्र रज्जनेव चरणौ वंधयेदिति ॐ भीम भीरु
भयाभाव भावलोचन भावुक त्राहि मां देवदेवेश शवानामधिपाधिप इति पादतलेतस्य
त्रिकोणं रक्तमण्डलं लिखेत् तेनोल्लातेन पाकौति प्राव स्तेनिश्चलो भवेत् उपविश्य पुनस्त
त्रवाहं निःसार्य योदयोः हस्तयोः कुशमास्तिर्य पादौ नत्र निधापयेत् ओष्ठौ संपुटा
कौ कृत्वा धैर्यं धृत्वा स्थिरेंद्रियः सदा देवीं हृदि ध्यात्वा मंत्रजपमथाचरेत् चैलापानेभ
येनास्ति भये जाते वदेत्ततः यत्प्रार्थय सि वलिं देवदानवमिति वादिने दिनांतरे तु दास्या

६१

61

मिखनामकथयस्वमे उत्क्वा संस्कृतो नयावन्निर्भयस्तु जपेन्नरः यदि सत्येन करोति च

देवान् प्रयच्छति तदा जपेद्धीमान् एकाग्रयतमानसः सत्ये कृते वरं लब्ध्वा सत्यं जेतु जपादि

के फले ज्ञानामिति ज्ञात्वा जटिकामोचयेत्ततः श्रावे प्रदाल्पसंस्थाप्य मोचयेत्पदवेधने

पादवेधमोचयित्वा ह्स्वजाड्यं जलेनैव क्षिपेत् श्रावं जले यथा गङ्गेवानि क्षिप्य स्नानमाचरेत् ततस्तु

स्वगृहे गत्वा वलिं दद्यात् दिनान्तरे तत् अग्निमरात्रौ यजमानो महेश्वरः मयादत्तमिमं व

लिं अथ ये ये पीचिन्तान् अर्थान् नरकुंजरमस्तकरान् दत्ता पिष्टमायाकेन कर्तव्यं समस्तपोष

णे परे हि नित्यमाचर्यं पेव गर्वापिवेत्ततः ब्राह्मणान् भोजयेत्तत्र पंचविंशति संख्यकान्

पेयपेवविहीना न्वाक्रमेणैव यथाविधि ततः स्नात्वा वधूसका वधिवसेडन्मेस्थले यदि तस्या

हि प्रभोजनदानि र्थनतो व्रजेत् तेन ते निर्थनतेस्यान्दा देवः प्रकुप्यति त्रिरात्रेवाप्यथ

द्वात्रे नवरात्रेतु गोपयेत् स्त्रीशाखायदि गच्छेद्वेतदा व्याधि विनिर्दिशेत् गीतं श्रुत्वा व

धिरो नि श्रवदन्न्त्यदर्शनात् यदि वाक्किविना वाक्यं नदास्यमूकता भवेत् पेवदर्शनादि

नयावदेवदेवस्य संस्थितिः नैगीक्रियां ह्न यथुष्पेवहि यानि यदा तदा गोब्राह्मणानि:

क्रियान्ते बिल्वपत्रोदकं पिबेत् ततः स्नानात् गंगायाः प्राप्ते षोडशावासरेत् स्नानान्ते मंत्रमनुवाच्य
तर्पणान्ते नमः पदं एवं शाङ्कुतत्रयाहूं दैवान् वै तर्पयेज्जलैः स्नानतर्पणशून्यस्य समस्यादेवस्य त
र्पणं अनेनैव विधानेन सिद्धिं प्राप्नोति साधकः इह भुक्त्वाखिलान् भोगान् अन्ते यान्ति हरेः पदं सम
वेत् सर्वसिद्धीशो नात्र कार्या विचारणा अथान्यप्रकारेण पुरश्चरणमिष्यते कुजेवा शनिवारे
वानारमुडे समाहूते एवं गवेन मिलितवेदनाथविशेषतः निशिप्यमभूमौ ह स्नात्वा मानसः
कानने तत्र तद्दिवसे रात्रौ सहस्रं यदि मानवः एकाकी प्रजपेन्मंत्रं स भवेत् कल्पपादपः अथ
वान्यप्रकारेण पुरश्चरणमिष्यते शवमानीय तद्द्वारे तेनैव परिगण्यते तद्दिनात् तद्दिने या
वत्तावद्दशोत्तरशतं स भवेत् सर्वसिद्धीशो नात्र कार्या विचारणा अथ वान्यप्रकारेण मिष्यते
ग्रहण्यां वचतद् स्यापदस्योरु मध्योरपि सूर्योदयात् समारभ्य यावद्दशोत्तरशतं तावज्जप्त्वा
निशान्तकः सर्वसिद्धिश्वरो भवेत् अथ वान्यप्रकारेण पुरश्चरणमिष्यते चंद्रसूर्यग्रहे वापि ग्रा
सावधि विमुक्तितः तावत्संख्यमन्त्रं जप्त्वा तावद्धोमादिकं चरेत् सूर्यग्रहणकालाद्धि नान्यः का
लः प्रशस्यते तत्र यत्कृतं सर्वमनेन फलदं भवेत् अथ वान्यप्रकारेण पु० शारत्काले वत्तथ्योदि

नवम्यां तु विशेषतः भक्तितः पूजयित्वा तु रात्रौ तावत्सहस्रकं जपेदेकाकी विजने केवले
तिमिरालये अष्टम्यादि नवम्यंत उपवासपरो भवेत् अथवान्यप्रकारेण पुरश्चरणमि
ष्यते अन्यत्र मरुमार्गस्थले वने नैव कारयेत् अष्टमिमपि वेलायामष्टोत्तरलतागृहं प्रवि
श्य मंत्री विधिवज्ज्ञाः समभ्यर्च्य प्रयत्नतः सर्वोक्तकल्पमासाद्य पूजादिकं समाचरेत् केवलं
कामदेवोसौ जपेदष्टोत्तरेशतं तांबूलपत्रमूले च उल्कां मेरुस्थलमस्तके महासिद्धिर्भवेत्तत्र
लतादर्शनपूजनात् अथवान्यप्रकारेण पुरश्चरणमिष्यते कुंदार्कष्टिलत्यगात्रे लिखि
त्वा मंत्रमेव च प्रपूज्य तत्र संस्कारं कृत्वा तत्र स्थापि निवेद्य च किं वितन्मंत्रं नीता देवताभावतत्परः
तांवि पूज्य नमस्कृत्य तयं जप्त्वा सहस्रयतः प्रातः स्त्रीभ्यो बलिं दत्वा मंत्रसिद्धिं च संनयेत् अथ
वान्यप्रकारेण पुरश्चरणमिष्यते गृहमानीय संस्थाप्य देवतत्पूजने विभोः वस्त्रालंकार
हेमाद्यैः संतोष्य गुरुमेव च ततस्तं वस्त्रतांवैव समानीय विशेषतः पूजयित्वा मंत्रं जप्त्वा स्व
ये सिद्धीश्वरो भवेत् अथवान्यप्रकारेण पुरश्चरणमिष्यते सहस्रारे गुरोः पादपद्मं ध्यात्वा
प्रपूज्य च केवलं देवताभावो जप्त्वा सिद्धीश्वरो भवेत् गुरुध्यानं यथा शोषकुलांतरे स

ता॰रा॰
स्य॰
६२

हस्ते दलपंकजे सकलपीनराश्मिप्रभे भयकरो ऽजे विमलगंधमाल्यो वरं प्रसन्नवदनेक्ष
णे सकलदेवताहृदि णे स्मरेत् श्रीरसिंहे समेतदधिमान पूर्वगुरुं गुरुवेदादिणे दयाद्य
या विभवविस्तरैः गुरोरनुज्ञामात्रेण उक्तमंत्रोपि सिध्यति गुरोर्विलक्षणस्त्वस्मिन्नापि
कारः स्वैरपि यथोक्तमंत्रतंत्राणां प्रयोगः क्रियते यदि गुरुवक्त्रं विना देवि सिद्धिहानिः
प्रजायते एतत्तंत्रं च मंत्रं च शिष्येभ्यो न प्रकाशयेत् अथवा प्रेम राजस्य भवने याति निश्चितं
ले वादरस्य पौत्रेण कमलाकरसूनुना अलेविश्वाकरेण येवीरसाधननिर्णयः इति
तारारहस्यवृत्तौ वीरसाधननिर्णयो नामाष्टमः पटलः अथ मंत्रोद्धारः तदुक्तं मन्त्रसूक्ते
अथ भेदान् प्रवक्ष्यामि तारिण्याः सर्वसिद्धिदान् येषां विज्ञानमात्रेण जीवन्मुक्तस्तु साधकः
तत्रादौ संप्रदायशुद्ध्यर्थं सर्वविधानामाद्यपंचाक्षरी लिख्यते मया मायाबीजसमुद्धृ
त्य तकारं वह्निसंयुतं मायाविह्नीश्वरयुतं ह्रीं तीयं बीजमुत्तमं कूर्चबीजं तृतीयं तु फट्कारं
तवनेतरं संपूर्णा सिद्धमंत्रे तु रश्मिपंचकसंयुतं रश्मिपंचकमिति एकजटापदे रश्मिपं
चके वर्णपंचकमित्यर्थः नीलसरस्वतीपदे रश्मिपंचकं प्रणवमिति तथा फेत्कारीपपि

63

६३

अक्षरोसौ महामंत्रः फकाराद्धकारांतो हृदिस्थितः पंचरश्मिसमायुक्तो ध्यजेनोच्चवनदाह
कः तस्योद्धारमहं वक्ष्ये समसावंत्तकारकं प्रथमं सपरेदत्वा चतुर्थस्वरभूषितं रेफाका
रे फरद्वन्द्वं मिंडविंडविभूषितं अकारं च ततो दद्याच्चतुर्थस्वरभूषितं दीर्घोकारसमायु
क्तं हकारं योजयेत्ततः फट्कारं च ततो दद्यात्तेषूणिसिद्धमंत्रकं लीलया वाक्प्रदायेवं
ति नीलसरस्वती मता तारकत्वात्सदा तारा सुखमुक्तिप्रदायिनी उग्रायत्तारिणीयस्मा
दुग्रतारा प्रकीर्तिता चितारैकजटा चैव महाशक्तिकरी मता तारा स्वरहिता सा त्र्य
णी महानीलसरस्वती सर्वभाषामयी शुद्धा सर्वाम्नायैर्नमस्कृता श्रीबीजाद्या या
दा जाता सा सदा सर्वतोमुखी एषैव हि महाविद्या माया द्यास्तकलेष्टदा वाग्भवाद्या म
हाविद्या स्वरूपा सर्ववाङ्मुखी एकाक्षमगता प्रामामत्त भेदा जगन्मयएकवीरा कल्प
लाजा वीजं च वधूवीजं क्रूर्चवीजं तथाहि फट् एवं पंचाक्षरी विद्या पंचभूत प्रकाशिनी
वधूवीजं च धावीजं कूर्चवीजं अकारकं यथाक विकल्पलता दौ मंत्रं नत्वनमिति त
था भगवता दाचार्येणोक्तं मध्ये षोडशाहलिते शुद्धे केवलं तकारं विशोषलत्रत्र मः

ता॰ रा॰
स॰
८६

एषवीजे गुप्तामृतवीजमस्ति अतिगुप्ततान्नोद्धृतं तेन सर्वमिति सिद्ध्यैरेतेयमिति शिव
दीक्षाटीकाकारः तदुक्तं तारार्णवे वशिष्ठाराधिता चोग्रा न ते शीघ्रफला यतः
अतस्तेनापि मुनिना शापो दत्तः सुदारुणः ततः प्रभृति विद्येयं फलदात्री न कस्य
चित् प्राक् किवीजे त्र्यपोत्तस्य वीजोपरी नियोजिते ततः प्रभृति विद्यासौ वधूरिव यश
स्विनी फलिनी सर्वविद्यानां जयिनी यजकोत्तिएण विपद्भयकरी विद्या अमृतत्वप्रदा
यिनी मंत्रस्य ज्ञानमात्रेण विज्ञपि सुविजायते इति एतन्न केवलमेकजटायां नी
लसरस्वत्यामपि विद्ययोरेकत्वात् तत्र चूडामणावपि अन्तरे सबधूतमायोत्त
रमतःपरं पंचपंचसमायुक्ता पंचवर्णा प्रकीर्तितः जीवनीमध्यमायुग्मादेकादीन्द्वे
त्रत्रं उग्रदर्पेतत्तत्स्मादस्त्वंदेवि प्रकाशितामिति एकवीराकल्पेपि लिखित्वेक
टसंयुक्तं रौद्रं त्रैगुण्यमेव च विधिविस्तु महेशानो स्वशक्त्या क्रमयोगतः एषाम
ना महाविद्या सर्वसिद्धिप्रदा मता सर्वमंत्रमयी विद्या सर्वतंत्रेषु गोपिता सिद्धिदा
भवतामाशु संप्रदायविधानतः ध्यानार्चनप्रयोगाश्चात्र तारायाः पूर्ववद्भवेत् नी

लतंत्रेपि अथातः संप्रवक्ष्यामि तारां भुवनतारिणीं स्मरणात्सर्वसत्वानां भयमाशु विना
शयेत् प्रणवं पूर्वमुद्धृत्य टह्लेखा बीजमुद्धरेत् गगनं शेषसंयुक्तं बिंदुनादविभूषितं
कूर्चबीजं वह्निहृदयं तारायै च समुद्धरेत् सकलोऽडस्त्वरोस्तारा पापापयेति ततः पादुकां तार
युग्मं वह्निजायामंत्रोऽयं स्मरयाद्यः गद्यपद्यमयीं वाणीं कुर्यात् यामभिधायिनी वत्सले
ऽजपेनास्याः सिद्धयोऽष्टौ भवंति हि ध्यानपूजादिकं सर्वं पूर्ववत्समुपाचरेत् गांधर्वे
लज्जापद्ममनीनां त्वं च देव्यन्योऽस्मरणात्ततः यस्याः स्मरणमात्रेण भयमाशु विनाशये
त् प्रणवं पूर्वमुद्धृत्य ताविन्त ...... रेतया तत्राश्वाहेति मंत्रोऽयं दशार्णस्त्वमुदीरितः
ध्यानेन च देहस्थ एवं प्रायः स्मरणात्पतिरीकृतं यस्मात्सर्वं त्रैनोयेषु वा यानमभिस्पृते श्या
मवर्णा त्रिनयना द्विभुजा सस्रुचरणपंकजे दधाना वज्रवर्णाभिर्वहस्तपाभिराहृता
आकिभिः स्मेरवदना स्मेरमौक्तिकभूषिता रत्नपादुकयोर्न्यस्तपादांबुजयुगा स्म
रेत् वर्णलक्षं जपेद्धि धांनियमेन यथावशी दशांशं जुहुयान्मंत्री त्वृताक्तैः रक्तपुष्पकैः
इति सिद्धा महाविद्या दद्यात्सर्वमनोरथान् मातृकार्णवे विद्यांतरं प्रवक्ष्यामि शृणुष्व

ता॰रा॰
स॰
६५

65

विहितानये वाग्भवेकुलदेवीचनारकंवाग्भवंतथा हल्लेखावास्यमंत्रांतेवह्निजायावे
धिर्मनुः अष्टाक्षरोमनुप्रोक्तोवेदमातरनुत्तमो पंचांगवास्यमंत्रस्यपंचबीजेप्रकल्पयेत्
अस्येशेषाक्षरैन्यस्यहस्तहस्तोभवेन्नरः ध्यानपूजादिकंसर्वंपूर्ववत्समाचरेत् कालिका
सिद्धिविद्यास्यान्महाकालीप्रणमता तस्मात्तेत्रेद्वयंविद्याविद्येयासायकोत्तमैः कुल्लुका
तारिणीप्रोक्तापूर्वंत्रेयमयाद्विज सर्ववेदमयीविद्यासर्वाम्नायनमस्कृता रत्नाकारीव
सेप्रोक्तायदापरमसाधकः प्रणवंपूर्वमुच्चार्यपद्मशुभ्रमंततथैवच महापद्मेपदंब्रूयात्
पद्मावतीपदंततः मायेस्वाहेतिमंत्रोयंप्रोक्तसप्तदशाक्षरः पूजापूर्ववदुद्दिष्टाअष्टहेरा
त्रैवत्तप्यथे जपमस्यावरेपल्लसस्याद्भुतकविर्भवेत् बीजमंत्राःसतेत्रास्तुस्तारिण्याः
सर्वसिद्धिदाः एतेभेदामहोग्रायाःपुरुषार्थप्रवर्तकाः अथस्वच्छंदसंग्रहे शिवबी
जेमहेशीनिशाक्तिबीजेततःपरं सर्गविंदुसमायुक्तंवेदाद्येतदयक्रमात् मायात्रीव
मेबीजांतेहंसबीजमुदीरितं एषात्वष्टाक्षरीविद्यातवस्नेहात्प्रकाशिता आज्ञासिद्धि
मवाप्नोतित्रैलोक्यंवशमानयेत् वशमायांतिसहसावेदविद्यावत्तदेश हंसनारामहा

६५

विद्यात्तवस्तेहात्म्यकाशिना कविनामावहेन्नपुंसां धनार्थिधनमाप्नुयात् मोक्षार्थी लभते·
मोक्षं नात्रकार्याविचारणा उग्रतारामहाविद्याकथ्यतेसमघोररूपं पंचाक्षरीचयाविद्या
हेसाधंतामहोदयात् कवेलं तन्मयत्वेनतवस्तेहात्म्यकीर्तिता अत्रयोजयेप्रज्ञादीन् पं
चाक्षरीवदाचरेत् बीजखंडामहाविद्यास्त्रिताराया: पृथक्पृथक् त्रैलोक्यववितासि
द्धिदायिन्युत्तमम्भूतिदा षड्दीर्घयामायत्रावषडंगसम्पावरेत् प्रज्ञापूर्ववडदिष्टाप्र
योगोपपितत्समः एकवीराकल्पेपि शिवशक्तिस्तनोमायाफट्कारान्तउदाहृत:
साङ्गेप्रदत्तरमंत्रोयेज्ञानदीपकवित्तदः तारोमायाशैवशक्तिः फटकारांतापरास्त्रता
पत्तयोकल्पस्मृदित्तेमहोग्राकल्पमन्त्रमं अथचमहानीलसरस्वतीयथा तडंकसि
द्धसारस्वते वाङ्मायाकामबीजंचमीशेप्सुगुनिषेवितः चतुर्दशीतसंयुक्तः पराश्च
महेश्वरी चतुर्दशविसर्गाढ्योवदत्ंईचवाकपदं वादिनीतिपदं पश्चात्रीपदंत्रितया
त्ततः नीलसरस्वतीपदंत्रिधाहृत्रिश्चवाङ्मनो: काहिश्राहृदयेपश्चात्तरीमग्रीवबलमा
चत्रस्त्रिंशद्वर्णयुतोनीलसारस्वतोमन्त्रः षट्कोसिकासौविज्ञेयः षड्भिर्मंत्रैर्युतः कृत

ता० रा०
स्तु०
९९

66

ऋषिश्छंदो देवता नो विभागेष्टुरेण पार्वति: गंगाप्रवाहो नाम ऋषिमत्स्यरूपी जना-
र्दनः अतिशयवाक्‌विनाछंदो देवी नीलसरस्वती सर्ववागैश्वर्यमयी समस्ताभी
ष्टदायिनी ऐं बीजं कीलकं स्त्रीं ह्रूं सौ शक्तिः समीरिता ह्लेषयाषडंगानि कुर्यात्
षड्दीर्घयुक्तया नीलांशुकां मणिमयीं च करेषु वीणां मुद्रां च पात्रमथपूर्णसु-
धां दधानां उग्रत्वतर्मुखवहल्कविनाप्रवाहां नीलां भजामि हृदये न सरस्वतीं तां
श्रुण्वमानुकार्णवोनाथ्यानेनानरे नीलां भो ह ह स त्रिमात्रिनयना कीरस्फुरद्वल्लकी
रस्फुरद्वल्लकी मुद्रापात्रकरा चतुर्मुखवहा वाग्भंगिकल्लोलिनी नीलाख्यायम-
मरालवाहचत्वरा देवी विमाने स्थिता प्रोतं गत्समारभेणुरनव नीला गिरापातुवः
लक्षमात्रं नयेत् विघ्नां दशांशमाप्तिनोत्पलैः नीत्रस्त्रायां च महाविद्यां बीजाद्यां
परिकल्पयेत् ध्यानं पूजा पुरश्चर्या सर्वं नीलासमं भवेत् लंबोदरस्य पौत्रेण
कमलाकरसूनुना अलेखि विघ्नां करेण यं मंत्रोद्धारविनिर्णयः इति तारारहस्य
वृत्तौ मंत्रोद्धारनिर्णयो नाम पटलः संपूर्णमस्तु समाप्तम् ॥

९९

१५८